Theses

Et Quæstiones Medicæ omnes,
In Scholis Parisiensibus Agitatæ et Discussæ,
Mº. Joanne Baptistâ Thomâ Martinenq,
Decano,
a Die 12ª 9bris 1746, ad Diem 7am 9bris 1750.

Collegit, Ordinavit, et in Facultatis
Bibliothecâ reposuit
Hyacint. Theod. Baron Decanus anno 1751.

Prior Decanatus

M.ri Joannis Baptistæ Thomæ Martinez,

A Die 12.a 9.bris 1746. ad Diem 8.am 9.bris 1748.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

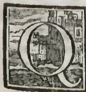
QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-septimâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. XLVI.

M. FLORENTIO-CAROLO BELLOT, Doctore Medico, Præside.

An quò longiùs à corde distat organum secretionis, eò humor secretus subtilior?

I.

QUEMADMODUM ex sanguinis alveo depromuntur liquida quæ corporis humani incremento, & conservationi inserviunt, sic etiam ex ipsius sinu, quæ superflua sunt, ne noxam inferant, separantur. Secretionis nomen functio illa sibi vindicat. Ex organis autem secretioni inservientibus, ex variâ, pro vario motu, sanguinis diathesi, exurgit secretionum diversitas. Quæ licèt in primarias & secundarias dividantur, è fœcundo tamen sanguinis alveo, proximè vel remotè suam trahunt originem. Varias sanguis formas induit. Non enim in vasorum angustiis, ac in aortæ principio, sero diluitur abundantiori; nec quam in systemate venoso partium cohæsionem lympha adepta est, eamdem retinet in truncis arteriarum majoribus. Promptissi-

mam partium divisionem, huic conciliat motus aortæ systalticus. Quæ lymphaticarum partium divisio, eò major erit, quò, longius vas præterlabendo, numerosiores oscillationes experiri, numerosioresque resistentias superare, lympha cogetur. Nec sua etiam omninò adimplevit munia, sanguis ille venosus, qui depositis in arteriarum extremis partibus suis subtilioribus, crassiores tantùm retinet, quæ indole suâ, & propter salium evolutionem acres, ideò tantùm ab Omento, Mezenterio, & aliis partibus copiosiori oleo irrorantur, ut bili conficiendæ, secernendæque, reddantur aptissimæ. Varias solùm, pro variâ distantiâ, pro motûs, & loci diversitate, sanguis subit mutationes. Hoc comprobant secreti humores, quos eò subtiliores esse palam est, quò majorem longius iter conficiendo, experti sunt extenuationem.

II.

EA est sanguinis indoles, ut quò diutiùs movetur in arteriis, eò subtilior evadat: Concresceret enim brevì, si tardiùs moveretur. Ramosior lympha, crassior sanguinis pars terrestris, citò coriaceam duritiem æmularentur; nisi oscillantibus arteriis à mutuo dimoverentur contactu. Totus igitur Naturæ labor, in atterendis, digerendis, subigendis, & colligendis humoribus. Ex hâc divisione functionum integritas subsequitur. Fluit sanguis liquidorum parens, omnes corporis partes alluit, penetrat; variis vasorum diametris sese accommodat. Crassior in amplioribus vasis, tenuior in capillaribus, lustrat quæcumque, nihil ipsi impervium modò subigatur. Oscillantibus igitur arteriis, sanguis non solùm à virtute illarum contractili, sed etiam ab obicibus variis, angulis curvaturis conteritur, eam denique adipiscitur tenuitatem quam exigit plexus Choroïdes, totque aliorum vasorum contractior apertura. Quò diutiùs vi conterenti submittitur, eò fluxilior; quò fluxilior, à centro impulsionis removetur, eò subtilior, extrema vasorum lambit orificia. Eundo subtilior fit, quia eundo atteritur. Hinc pro vario quod conficit itinere, spissior vel tenuior, spissiores vel subtiliores succos, ministrat; ut cernere est in glandulis, quæ agentis Naturæ ministræ, tot variæ indolis succos è fonte primario secernunt, vel foras eliminandos, vel corpori recrementum suppeditaturos. Undenam igitur repetenda succornm illorum diversitas? Num à solis glandulis? Nequaquam sanè. Glandularum eadem textura, licèt simplices aliæ, aliæ compositæ observentur. Quæ simplices, ex propaginibus vasorum omnis generis efformantur. Hæc vasa in glomeres tàm arctè secum invicem involvuntur, ut duplici firmante membranâ, corpus solidum efficiant. Suum unicuique glandulæ simplici, vas secretorium & excretorium. Ex simplicissimarum numero majori vel minori, glandularum compositarum grandior vel tenuior moles exurgit. Vasorum ex quibus tùm simplices, tùm compositæ efficiuntur, perpensâ serie longiori vel breviori, glandularum aliæ cordi propiores, remotiores aliæ reperientur. Diversa igitur iis, pro diversâ distantiâ, obeunda munia. Alioquin inutilis esset innumerus ille vasorum tractus, qui ut distantiora à corde reddit colatoria, sic etiam majorem secernendis humoribus, præstat partium subtilitatem.

III.

QUANTUM in attenuando sanguini valet motus arteriarum, tantùm in secernendis humoribus, quæcumque in secretoriis ipsius motum retardare valent, præstant emolumenti. Quò velocior sanguinis partium motus, eò tumultuosior illarum contactus. Quò lentior, eò faciliùs homogeneæ partes, superato aliarum vinculo, fœdus ineunt, collectæque simul vias secretionis permeant; dum reliqua sanguinis pars nondùm satis digesta, per vias circulationis defertur, denuò extenuanda, ut secretioni promptior evadat. Postulat ergò secretionis opus, ut non solùm partes sanguinis ad organum secretorium progrediendo, comminuantur, extenuentur, & subigantur; sed etiam ut partes secernendæ à cæteris extricari queant, extricatæque simul uniantur. Illud efficiunt resistentiæ variæ, quæ, dum sanguis appellit ad cola-

torium, illius motum temperare valent. Licèt enim in truncis majoribus confusa sint omnia, attamen decrescente sensim vasorum diametro, imminutis proindè systole & motu; ratione molis, & ponderis, jamjam variam sedem affectare gestient, diversæ sanguinis moleculæ. Igitur quæ graviores, axim occupabunt, quæ subtiliores, axi propiores fluent, quæ subtilissimæ, vasorum internam lambent superficiem. Sic dum ad arteriam emulgentem sanguis appellit, quamvis ab eâdem vi propellantur serosæ partes, temperato tunc paulisper sanguinis motu, serum sese expedit, ut pote mobilius, salutatoque Rene in hiantia intùs vasorum secretoriorum orificia sese insinuat, urinoso latici materiam præbiturum. Qui longiùs per arterias progreditur sanguis, repetitis arteriæ motibus, magis attenuatur, & longiùs distanti organo subtiliorem dat humorem secernendum. Hoc probat secretionum series. Truditur versùs superiora sanguis; humidam membranæ pituitariæ substantiam penetrat, quæ licèt Parotidi superior, præ minori tamen quo pollet vasorum tractu, crassiorem exuperantis lymphæ partem secernit, dum Parotis, ulterioribus propaginibus suis, subtilioris salivæ fluxum in ore ministrat. Si hæc colatoria transgrediatur sanguis superandis obicibus promptior, dum continuò calcar admovent, alterna sistoles & diastoles arteriarum, eum tandem consequitur fluiditatis tenorem quem inextricabilis postulat Cerebri substantia.

I V.

QUI missus è brachio, statim concrescit sanguis, arteriarum motu, tantam adipiscitur partium evolutionem, ut ex ipsius sinu tenuissimi humores eliciantur. Nihil in corpore humano solidi existit, quod non sit intùs excavatum, quodque pro variâ suâ diametro diversos liquores non excipiat. Non indiscriminatim per quascunque corporis partes, fluunt sanguinis particulæ. Globulis, lymphæ, & sero, sua unicuique vasa percurrenda. Omnes à corde propelluntur. Quò naturâ suâ mobilior sanguinis pars, eò longiùs excurrit. Gravior rubra, & naturâ suâ iners, eam tantùm à truncis majoribus fluiditatem adipiscitur quam postulat vasorum sensim decrescentium exilitas; junctâque anastomosi, crassiores quas repudiant hiantia lymphaticorum vasorum oscula, venis transmittit. Fit igitur lympha pars una sanguinis, quæ sui juris facta, suisque contenta canalibus, eamdem quam confusim cum sanguine ab arteriarum principio, usque ad finem, perpessa est pressionem, hanc de novo in suis arteriis habet experiundam. Lymphaticarum, & sanguinearum arteriarum eadem natura. Procedunt semper ab angusto, ad angustius, quodque principium vasis excepit, illud recusaret ipsius extremitas; ni progredienti liquido, aliquid de crassitie detraheretur. Hoc perficit motus continuus, partes volvuntur suprà se invicem, quæ formâ irregulares in vasis origine, in ipsius fine sphæricam contrahunt figuram, omnia penetrant. Sic quæ ramentis glutinosa in vasis amplioribus vix morebatur lympha, definit in spiritus. Sic subiguntur succi illi omnes, quibus alluuntur villi membranosi & Ligamenta, quibus Ossa nutriuntur. Sic quæ extùs hiant cutis perspiracula, dilutiori sero viam concedendo, eam denegant crudis adhuc & segnioribus, nondum peractâ viâ humoribus. Funis spermatici, ipsiusque Testis fabricam, Cerebri mollem & pulposam, exploremus substantiam, vasorum lymphaticorum ex quibus illorum moles componitur seriem innumeram assiduò contemplemur; ulla-ne erunt organa distantiora? Ulla-ne secretio subtilior? Magnam sanè exigit partium divisionem humor, qui crassissimus in spiritus immutatur, maximam quoque, qui sensibus in vasorum truncis obvius, per cutem undequaque dissipatur insensilis.

V.

OBJICIENT forsân plurimi, à motibus arteriarum sanguinem non attenuari, sed compingi; magisque intricatas sanguinis partes, ad secretiones remotissimas minùs sese accingere. Naturam presso pede sequantur illi, videantque tùm in morbis, tùm in statu sano, humores semper subigi, atteri, concoqui. Sudor-ne in

febribus intermittentibus cohæſionis effectus? Tenaciorem-ne ſanguinis indolem indicat in vaſorum extremis, perſpiramentum inſenſile, & ſpirituum animalium ſecretio? Nec exprobrent adverſarii, à contiguis incerniculis humores indole diverſos ſecerni, ut pluribus corporis partibus contingit, verbi gratiâ, in inteſtinis; quorum tunica interior, ne à ſalinis irritetur ſpiculis, glutinoſo ſemper madet humore; dum quæ cavum abdominis reſpicit externa ſuperficies, halituoſo quò perpetuò irroratur vapore, à vicinarum partium ferruminatione vindicatur. Meminerint illi; non à diſtantiâ locali, ſed à vaſorum colatorii texturam ingredientium progreſſu longiori, vel breviori, compenſandam eſſe glandularum ſedem remotiſſimam. Tuncque ſentient, minùs itineris conficiendum eſſe ſanguini, qui per interiora ad glandulas inteſtinorum appellit; quàm illi, qui vaſculoſam & retiformem exterioris illorum tunicæ ſubſtantiam perreptando, tenuitati vaſorum ſeſe ſenſim accommodat, & per eorum extrema effugit. Nec qui, anteâ perſpiramentum inſenſile, aucto ſolidorum motu, ſuperactâque vaſorum diametro, prorumpit abundantiùs ſudor guttularum forma collectus, tuncque craſſior, impedit quin concludamus.

Ergo quò longiùs à corde diſtat organum ſecretionis, eò humor ſecretus ſubtilior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Paſcaſius Borie.	*M. Franciſcus-Nicolaus Gautier.*	*M. Emmanuel-Mauritius Duverney.*
M. Florentius-Carolus Bellot, Actûs Præſes.	*M. Franciſcus Bidault.*	*M. Ludovicus-Claudius Bourdelin, Antiquus Facultatis Decanus, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, & in Horto Regio Chimiæ Profeſſor.*
M. Ludovicus Pathiot.	*M. Jacobus-Albertus Hazon.*	*M. Michael-Ludovicus Vernage, Cenſor Regius.*

Proponebat Pariſiis PETRUS-AUGUSTUS ADET, Pariſienſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1746, à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1746.